

PRZEDMIOTOWY SYSTEM Z J. POLSKIEGO W KL. VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 3 IM. ŚW. M.M. KOLBEGO W CHMIELNIKU

I. Postawa prawna:

Przedmiotowy system oceniania został opracowany zgodnie z:

- Ustawą o Systemie Oświaty z dnia 7.09.1991r.
- Rozporządzeniem MEN z dnia 10 czerwca 2015r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych
- Statutem szkoły,
- Nową podstawą programową przedmiotu język polski z dnia 27.08.2012r.
- Programem nauczania ogólnego języka polskiego w klasach IV-VI szkoły podstawowej „Czytać, myśleć, uczestniczyć” klasy IV-V, Nowa Era.

I.Przedmiot oceny

<i>Zakres</i>	<i>Umiejętności – osiągnięcia (Poziom wymagań)</i>	
	<i>podstawowe</i>	<i>ponadpodstawowe</i>
<u><i>Sluchanie i czytanie</i></u>	<ul style="list-style-type: none"> - Uważne słuchanie informacji, instrukcji, poleceń. - Stosowne do sytuacji reakcje na usłyszaną wypowiedź. - Dostrzeganie trudniejszego słownictwa. - Próby określania tematyki usłyszanego tekstu. - Słuchanie wzorcowych interpretacji utworów literackich w wykonaniu aktorów. - Czytanie tekstów w sposób ułatwiający ich zrozumienie. - Czytanie w celu wyszukiwania informacji. - Wyszukiwanie określonych informacji ze słownika, encyklopedii, przewodnika. 	<ul style="list-style-type: none"> - Koncentrowanie uwagi podczas słuchania cudzej odpowiedzi. - Rozpoznawanie intencji mówiącego na podstawie barwy, siły głosu i intonacji. - Rozróżnianie mowy i tła akustycznego w przekazach audiowizualnych. - Reagowanie na niezrozumiałe wyrazy, wyrażenia i zwroty. - Określanie tematyki usłyszanego tekstu. - Rozpoznawanie funkcji tekstu. - Dzielenie się z innymi opiniami na temat przeczytanych tekstów. - Porównywanie różnych form przekazu treści.
<u><i>Mówienie</i></u>	<ul style="list-style-type: none"> - Komunikowanie innym informacji, instrukcji, poleceń. - Skuteczne komunikowanie się w zespole. - Zrozumienie sensu wypowiedzianych 	<ul style="list-style-type: none"> - Podejmowanie polemiki. - Mówienie z przejrzystą intencją do rzeczywistych i wyobrażonych

	<p>słów.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uczestniczenie w dialogu. - Mówienie płynne z wyrazistą artykulacją. - Podejmowanie prób mówienia na bliskie tematy, własne zainteresowania. - Formułowanie pytań i odpowiedzi w różnych sytuacjach komunikacyjnych. - Przekazywanie relacji z wydarzeń. - Wygłaszanie tekstów z pamięci. 	<p>sluchaczy.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przekazywanie relacji z wydarzeń z komentarzem. - Dbanie o estetykę wypowiedzi. - Nawiązywanie, w sposób życzliwy, kulturalny i językowo poprawny, bezpośredniego kontaktu z drugim człowiekiem. - Planowanie własnej wypowiedzi w związku z dokonywaniem prezentacji efektów swojej pracy.
<u>Pisanie</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Pisanie czytelne, wyraźne, poprawne pod względem ortograficznym w zakresie czynnego słownictwa. - Pisanie do wskazanego adresata. - Redagowanie prostych form użytkowych: <i>życzeń, zaproszeń, ogłoszeń, telegramów.</i> - Pisanie w różnych prostych formach: <i>dialog, list, opis, opowiadanie, streszczenie.</i> - Tworzenie tekstu spójnego pod względem treści. - Rozumienie sensu tytułu, akapitu w tekście pisanym. - Wypełnianie kwestionariusza osobowego i druków pocztowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pisanie wyraźne, staranne, dbałość o estetykę tekstu pisanego. - Przestrzeganie norm: gramatycznych, ortograficznych, interpunkcyjnych. - Formułowanie wypowiedzi zgodnie z cechami danej formy. - Dbłość o kompozycję tekstów pisanych (plan, tytuł, akapit). - Wykorzystywanie wiedzy o języku w tworzeniu własnych tekstów. - Konstruowanie plakatu reklamowego.
<u>Odbiór tekstów</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Rozpoznawanie podstawowych, zasadniczych cech dotyczących treści i formy tekstów należących do różnych gatunków. - Kulturalne uczestniczenie w przedstawieniach teatralnych i filmowych. - Rozumienie pojęcia fikcji literackiej i odróżnianie jej od rzeczywistości. - Wskazywanie elementów świata przedstawionego w utworze. - Dokonywanie przekładu interse- 	<ul style="list-style-type: none"> - Wskazywanie charakterystycznych cech dotyczących treści form tekstów należących do różnych gatunków. - Rozróżnianie rodzajów literackich. - Charakteryzowanie elementów świata przedstawionego - Posługiwanie się argumentami z tekstu. - Dostrzeganie kompozy-

	miotycznego. - Różnorodne przetwarzanie tekstu (ustne i pisemne). - Umiejętność poszukiwania informacji o autorach tekstów kultury.	cyjnej i stylistycznej specyfiki różnych tekstów.
<u><i>Nauka o języku</i></u>	- Rozróżnianie osobowej i nieosobowej formy czasowników, trybów czasowników dokonanych i niedokonanych. - Wskazywanie oboczności tematowych w odmianie wyrazów. - Określanie funkcji rzeczowników, przymiotników, czasowników i przysłówków w zdaniu. - Stopniowanie proste i opisowe wyrazów (przymiotników i przysłówków). - Poprawne odczytywanie i zapisywanie liczebników. - Prawidłowe stosowanie zaimków (<i>rzeczownych, przymiotnych, przysłownych i liczebnych</i>). - Rozróżnianie i stosowanie spójników współrzędnych i podrzędnych. - Redagowanie i rozpoznawanie wypowiedzi bezpodmiotowych. - Rozróżnianie i budowanie zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie. - Posługiwanie się mową zależną i niezależną. - Analizowanie wyrazów słowotwórczo: <i>podstawa, formant, rodzina wyrazów, zapożyczenia</i> .	- Twórcze wprowadzanie zmian stylistycznych do tekstu, w którym powtarzają się wyrazy. - Używanie wtrąceń określających stany emocjonalne. - Poprawne stosowanie w zdaniach znaków interpunkcyjnych.

Poziom opanowania przez ucznia wiedzy i umiejętności określanych programem nauczania języka polskiego ocenia się w stopniach od 6 do 1. Ocenianie stosuje się jako wspomagające i sumujące.

Ocenianie wspomagające ma na celu monitorowanie rozwoju ucznia, jego charakter jest ciągły, odbywa się na bieżąco w klasie, wszystkimi dostępnymi sposobami: obserwacją, rozmową i różnego rodzaju formami pracy.

Ocenianie sumujące odbywa się co semestr.

II. Zakres oceniania

1. Odpowiedzi ustne:

- kilkudzaniowe wypowiedzi
- dialog
- czytanie tekstów
- opowiadanie
- recytowanie
- prezentacja.

2. Wypowiedzi pisemne:

- odpowiedź na pytania
- rozwiązywanie wskazanych zadań, wykonywanie ćwiczeń
- testy (diagnostyczne i sumujące)
- redagowanie tekstów użytkowych
- wypracowania – redagowanie form literackich.

III. Narzędzia i częstotliwość pomiaru

Odpowiedzi ustne – (z ostatnich lekcji) uczeń odpowiada co najmniej jeden raz w miesiącu z materiału bieżącego zarówno z literatury, jak też z nauki o języku. Za odpowiedzi otrzymuje oceny według przyjętej skali ocen.

Krótkie sprawdziany pisemne – kartkówki zajmujące nie dłużej niż 15 minut z bieżącego materiału zapowiadane są na lekcjach poprzedzających ich pisanie. Mogą one dotyczyć materiału literackiego, jak też gramatyki. Uczeń otrzymuje pytania z przewidzianych wcześniej przykładowych rozwiązań i zostaje zapoznany z punktacją i propozycją ocen.

Prace klasowe (testy) – w przeciągu **jednego semestru** obowiązują **2 prace** klasowe pisemne **z literatury** sprawdzające umiejętność redagowania dłuższych form wypowiedzi (w zależności od danej klasy), **1 praca** sprawdzająca **materiał gramatyczny** oraz **testy** po omówieniu bloku zagadnień. Testy dotyczą czytania tekstu ze zrozumieniem, umiejętnością wyboru poprawnej odpowiedzi. Materiał literacki łączony jest z gramatyką i ortografią.

Stopnie z testów (zadania są punktowane i podawane do wiadomości ucznia) zawierają się w następujących przedziałach punktowych:

Celujący – powyżej 100%

Bardzo dobry - 99% - 85%

Dobry – 84% - 68%

Dostateczny – 67% - 49%

Dopuszczający 48% - 30%

Niedostateczny – poniżej 29%

Dyktanda ortograficzne – to sposoby sprawdzania poprawności pisania. Uczniowie uczestniczą w konkursie ortograficznym trwającym od października do końca maja. Każdego miesiąca wprowadzane są lub utrwalane zasady ortograficzne, a pracę kończy dyktando oraz jego poprawa. Ocena związana jest z poprawnością napisanego tekstu. Błędy dzieli się na: pierwszorzędne i drugorzędne. Uczniowie znają skalę ocen w zależności od popełnianych błędów pierwszorzędnych:

0 bł. – celujący

1 bł. – bardzo dobry

2 bł. – dobry

3 bł. – dostateczny

4 bł. – dopuszczający

5 i więcej bł. – niedostateczny

Praca nad ortografią trwa przez cały rok – uczniowie mają obowiązek poprawiania błędów ortograficznych w zeszytach przedmiotowych i klasowych, stosując do ich poprawy **dzienniczki własnych błędów**.

Zeszyty przedmiotowe oceniane są na bieżąco – za wykonanie zadania i za zeszyt wystawiane są oceny według przyjętej skali.

Ocenię podlegają również aktywność ucznia i jego zaangażowanie na lekcjach - w postaci plusów +.

IV. Kryteria wymagań na poszczególne stopnie

Stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

- Opanował wiadomości i umiejętności wykraczające poza przyjęty do realizacji program nauczania (umiejętności ponadpodstawowe), a wynikają one z jego indywidualnych zainteresowań.
- Osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.
- Potrafi odbierać różne teksty kultury, trafnie interpretuje teksty literackie, rozumie złożoność ich problemów, rozpoznaje funkcje tekstu.
- Proponuje nieschematyczne rozwiązania w pracach pisemnych i wypowiedziach ustnych.
- Pisze poprawnie pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym.
- Ma bogate słownictwo (dużo czyta) i potrafi je wykorzystać w różnych kontekstach.
- Dbą o kulturę wypowiedzi.

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- Opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności zawarty w przyjętym do realizacji programie nauczania.
- Osiąga sukcesy w konkursach klasowych i szkolnych.
- Czyta i rozumie różne teksty kultury
- Potrafi w twórczy sposób recytować teksty literackie.
- Potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy.
- Daje dowody logicznego toku myślowego w swoich wypowiedziach.
- Przestrzega norm gramatycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych.
- Dbą o kulturę wypowiedzi, czyta dla przyjemności.
- Formułuje wypowiedzi zgodnie z cechami danej formy.
- Reaguje na niezrozumiałe wyrazy, wyrażenia i zwroty.
- Wyraża najważniejsze informacje, rozpoznaje intencję mówiącego na podstawie barwy, siły głosu i intonacji.

Stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

- Opanował w niepełnym zakresie wiadomości i umiejętności zawarte w przyjętym do realizacji programie nauczania.
- Uczestniczy w konkursach klasowych i szkolnych.
- Czyta i rozumie różne teksty kultury.
- Poprawnie recytuje teksty literackie.
- Płynnie i poprawnie wypowiada się na różne tematy.
- Przestrzega norm gramatycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych.
- Formułuje wypowiedzi zgodnie z cechami danej formy.
- Koncentruje uwagę podczas słuchania cudzej wypowiedzi.

Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- Opanował wiadomości i umiejętności najważniejsze z punktu widzenia potrzeb edukacji, proste, łatwe do opanowania przez uczniów przeciętnie uzdolnionych, często powtarzane w programie nauczania.

- Czyta ze zrozumieniem łatwe teksty literackie.
- Potrafi skorzystać ze słownika, encyklopedii, przewodnika, itp.
- Pisze poprawnie pod względem ortograficznym w zakresie czynnego słownictwa.
- Redaguje proste formy użytkowe.
- Tworzy tekst spójny pod względem treści.
- Rozumie sens wypowiedzianych słów.
- Słucha uważnie informacji, instrukcji, poleceń.

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- Opanował podstawowe wiadomości i umiejętności niezbędne w dalszej edukacji, potrzebne w życiu.
- Czyta tekst głośno w sposób ułatwiający jego zrozumienie.
- Pisze w miarę czytelnie i poprawnie pod względem ortograficznym.
- Potrafi skorzystać ze słownika i encyklopedii.
- Potrafi zredagować proste formy użytkowe.
- Uczestniczy w dialogu.
- Rozumie sens wypowiedzianych słów.
- Uważnie słucha poleceń.

Opracowała:
mgr Monika Wójcik